

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS RÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat de: Alexandru Herlea.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 Lei. | Negyed évre — — — 5 Lei.
 Fél évre — — — 10 " | Egyes szám ára — — — 50 bani
 Nyiltér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők,
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A városi tanács figyelmébe!

**A város köteles üres telkeit
 15 évi amortizáció mellett
 építési célokra kikapcsolni!**

A mindenütt s így városunkban is sok bajt és keserűséget okozó lakáshiány megszüntetésére már a kormány is nagy gondot fordít, s a mikor az alábbi rendeletet leközzöljük, felhívjuk úgy a városi tanácsot, mint az építkezni óhajtó lakosságot, hogy a rendeletben nyújtott előnyöket, kedvezményeket kihasználni el ne mulassza. Városunkban van építész mérnök s számos építőmester, kőműves, szakmunkás, akik szintén erősen érzik az építőipar pangásba jutását, s ha a város építkezésekre fogna, nemcsak a lakásínségen, hanem több ipárnak a fellendülésén is nagyot segítene.

A Monitorul Oficial 87. száma az építkezés előmozdításáról közöl egy új rendeletörvényt, melynek a vállalatokat elsősorban érintő rendelkezéseit az alábbiakban adjuk: Minden megye, város és község köteles kiépíthető telkeit 15 évi amortizáció mellett építési célokra kikapcsolni. Az építkezést az állam olcsó fa- és kőanyag nyújtásával, behozatali engedéllyel és 10 évi adómentességgel segíti elő. Öt milliónál nagyobb részvénytőkével rendelkező társaságok és szövetkezetek saját intézeti házat, gyárak és üzemek, amennyiben ingatlanok és berendezéseik értéke az öt millió leut meghaladja, személyzeti lakásokat tartoznak építeni, mely kötelezettség a 250.000 leunál nagyobb évi jövedelemmel rendelkező magánosokra is kiterjed. Az építkezés 1921—25. években megkezdendő s

1927.-ig befejezendő, melynek megtörténtéig a tiszta nyereség 52 százaléka az építkezési céljaira használandó fel. Az építkezés elmulasztása pénzbüntetést von maga után a „jutányos építkezési alap” javára. A törvényt a forgalmasabb helyek építkezési formáinak szabályozása az üres telkek progresszív adója, állami építkezési társaságok stb. létesülése teszik teljessé.

Az ítélő tábla nyelvrendelete.

(Magyarul is tárgyalhatnak az ügyvédek.)

Az „Aradi Közlöny” írja: A királyi tábla elnöke hivatalosan megküldötte az ügyvédi kamarának a nyelvhasználat tárgyában a bíróságokhoz intézett rendeletét, melynek főbb pontjai a következők: A királyi tábla egyik értekezlete más rendelkezésig a következő elvekben állapodott meg:

A román ügyvédeknek, valamint ama ügyvédeknek, akik a román nyelvet kielégítő mértékben bírják, úgy tárgyalásokon, mint beadványokban kizárólag ezt a nyelvet kell használniok; de ha oly bíró, vagy tanács előtt tárgyalnak, aki vagy amely nem bírja az állam nyelvét, román megszólítást kell használniok és ugyancsak román nyelven engedélyt kell kérniök arra, hogy előadásukat magyar nyelven folytathassák; továbbá figyelembe véve, hogy vannak még bírák, akik írásban sem bírják a román nyelvet, nem volnának abban a helyzetben, hogy román nyelven benyújtott valamely kérelmet elintézhessenek, a román irathoz mellékelhető egyszerű magyar fordítás is, ha a benyújtó ezt szükségesnek tartja. Azoknak az ügyvédek-

nek, akik nem bírják az állam nyelvét kielégítő mértékben, román megszólítást kell használniok, ugyancsak románul ki kell menteniök az állam nyelvének nem ismerését és kivételes engedélyt kell kérniök arra, hogy előadásukat magyar nyelven, vagy pedig a felek anyanyelvén folytathassák, ha ez utóbbit a bíró vagy a tanács ismeri.

A felek és az ő nevükben az ügyvédek bárminő iratot a felek anyanyelvén nyújthatnak be, de kötelesek az állam nyelvén készített fordítást is mellékelni, mely a hitelesség kedvéért a fél vagy ügyvéd által ellenjegyzendő és kétség esetén a román szöveg fog érvényesnek tekinteni. Keresetek, feljelentések vagy bárminő egyéb kérelmek, melyek a járásbíró előtt jegyzőkönyvbe mondatnak, csak román nyelven vétethetnek jegyzőkönyvbe.

A befejezetlen ügycsomókban levő iratok lefordítás végett kiadandók a feleknek, mindegyik félnek a saját iratai, ugyancsak a bizonyítékul felhasznált okmányok is; a bíróság által felvett okmányok bírói személyek által fordítandók le. A fordítások csak egyszerűen fordítások legyenek, minthogy azokat az ellenfél ellenőrzi és minthogy a román szöveg lévén érvényes, a felek gondoskodni fognak a helyes fordításról. Azok az iratok és beadványok, melyek egyenesen a királyi ítélőtábla elé lesznek terjesztve, kizárólag román nyelven szerkesztendők, különben a Pp. 140. 141. §-ai szerint lesznek kezelve. Kisebbségi jelentőségű ügyekben a fáradságos és költséges fordítások, ha a bírói hatóságoknak módjukban áll, hogy azokat maguk készíthessék el, nem kérendők be a felektől, mert

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Visszaemlékezések.

Irta: Mallász József.

III. Via: Déva-Szászváros.

(Folytatás és vége.)

Tehát föl! föl! üdvözölni a régi cimborákat, az öreg Godeánt és a vén Batrinát. Reggeli 5 óra. III. osztályu jegyemmel (hál Istennek mostan nem vagyok ur, csak bogarász) bent ülök a vonatnak egyik fával kényelmesen kibélelt szakaszában. Vonatfüty, indulás.

Tölem balra ködbe borultan emelkednek Nagyágnak drágaércet termő hegyei, egy további suhanással eltűnnek, eltűnik Déva téglapiros csángótelepe, el a Cserna vize és vele a szenthalmos Szántóhalma zsendélyes utcasora a libahangos füzes berkével; elrohan az országuton tuli Szentandrás kék-sárgásan tarkázott házcsoportja és mikor vonatunk az országutat keresztező vajdahunyadi vaspályatesttel szembe ér, akkor gyors pillantást vetek föl a Szentandrás szenthalomra és azzal Sárfalva község utolsó házának a silhouetteje is elvillogott szemem előtt. A telepalapító II. András és vele az Árpádházbéliek kora rajzik át agyamon és az ezen megláttotta képek mel-

lett, a Maroson tuli Haró, Kéménd és Bánpatak községe csak surranó egyenes vonalként szaladnak neki a fejét, testének komoly fenségével összenem egyezhető módon hirtelenül előre ugrasztó arany hegynek, amely lábait az egykori kiskirálynak, Kapy Györgynek hatalmas sásfészkén is átalyujtva, a fodoros hullámu Marosnak aranyiszapos homokjában fűrésztli... Lelki szemeimmel a hegynek egyik előugró szikláján ott látom a csodás várépítő tündérek egyikét. Lehelszirmu testét, a keletről most felbukanó napnak sugarai rózsabolyás színei járták át, olvasztott aranyként aláomló hajfűrtjeit gyöngye szellő lebegteti, amely lágy hizelgéssel körül nyaldossa, a napnak smaragd színeiben ragyogva ide-oda libbenő haja szálaktól, suhanás szerűen beárnyékolta arcát, szemeinek mély tengereknek kékje sovárogova néz a dévai vár felé, szöke szempilláinak selyme meg-megrebben, aztán könny-könnyre gurul alá, mély fájdalomokat visszatükröződő arcán, melyet aztán hirtelenül felzokogva temet el kezeivel, hangja felcsuklik: beteljesedett a végzet! porba heverek én, porba retyezáti testvérem és diadalmasan ragyog fölöttünk Déva vára... gögös volt testvérem, elbizakodott én, Istenfélő harmadik testvérünk... kincs... hata-

lom... nagyravágyás! mind elmerült amott a vízben lent és én most követem őket... aztán már csak a Marosnak egyik torkoló örvényének, sárgán habzó gügyöglését hallom.

Kapy, Macskássy, Garzó, Uzoni, Várady, Kéméndy, Nalácy, Folyt hová és mivé lettek? A kupéba betóduló füst, mozdonyok nehézfűtőgései, füttynek éles sipítózása, a szakaszból kitóduló emberek savanyu izzadsága szaga és egy vasutasnak gorombáskodó hangja ráz fel hirtelenül álmadozásaimból... a piskii állomáson vagyunk.

Kiszállunk, egy „Az Est” megvásárolása és zsebre gyűrése, egy pohárka szilvoriumnak torokra öntése, kiflínek gyomorba tünése után vonatunk csakhamar dübörögve halad át a megdagadt testül, habzó hullámokat hullámra verő és csapkodó Sztrigynek vashidján, melynek fa testvéreinek testéről egykoron rivalgó trombita harsogás, dörgő ágyu és csatogó kard zenében, egymást tépő és szaggató embercafatok merültek alá a víznek téli hidegében... és a hid nem veszett el, de a szabadság az igen... Haynau ült a magyaroknak nyakára...

Te lapított óru, csonka kezű hős lengyel, Bem apó! tudod-e, hogy a magyar megint szabad nemzet?... az országut menti csárda

ez szándékos zaklatás látszatával birna, amittől ezen kényes kérdésben óvakodni kell.

A helybeli róm. kath. dalárda nyári mulatsága.

A szászvárosi róm. kath. társadalom mulatságai hova-tovább népszerűbbek lesznek. Ezen állításunkat fényesen igazolja a róm. kath. dalárda f. hó 21-én rendezett jótékony-célú műsoros nyári mulatsága, amelyen a város közönsége — vallási és nemzeti különbség nélkül — nagy számmal vett részt. P. Máthé Özséb lelkész kezdeményezése és fáradhatatlan buzgótsága ez alkalommal is egy kellemes szórakozáshoz juttatta a közönséget. A róm. kath. iskola és templom fákkal szegélyezett árnyas udvarán lefolyt mulatságról a következőkben számolunk be:

Délután fél 4 óraker sűrű csoportokban özönlött a közönség a mulatság helyszínére s a jegypénztár nagy ostromnak volt kitéve. Az ügyesen felterített asztaloknál csak úgy szorongott a közönség, amikor kürtész jelezte a műsor kezdetét.

Az első szám a vegyeskar által P. Máthé Özséb szakavatott vezetése alatt előadott „A vasuton” című dal volt. A közönség megújrázta és sűrű tapssal honorálta e mulattató énekszámot.

Ezt követte az „Óvás” c. monolog, amelyet az izléseesen felállított színpadon Triznyai Erna adott elő a töle megszokott ügyességgel és rutinnal. Viharos taps volt jutalma.

Majd a női kar precízül előadott „Csolnakedal”-a váltott ki zajos elismerést, mely után zenekísérettel 16 ifjú „Férfi-torná”-jában gyönyörködött a közönség. A férfi tornászok a következők voltak: Solymosi Endre, Solymosi Gyula, Sebestyén Zoltán, Beregszász István, Várda Mihály, Gaál Károly, Veishaus László, Zeiger Andor, Sebestyén Árpád, Sebestyén János, Kovalsik Béla, Medgyessy Ernő, Szinetán Lajos, Misinczki Alfréd, Misinczki Károly, Bóné Béla. Ez a szám is a vezénylő P. Máthé Özséb lelkész sokoldalúságáról tett bizonyosságot.

Rövid szünet után a vegyeskar magyar népdalokat adott elő nagy hatással, mely után a „Művész-szerelem” c. tréfás monolog követ-

kezett, melyet Solymosi Gyula adott elő ügyesen, a közönség állandó derűltsége mellett.

Ezt követte egy bájos füzértánc, amelyet Ferenczy Malvin polg. isk. tanítónő vezénylése mellett 12 kisleány lejtett.

A táncoló leánykák kedves látványt nyújtottak a közönségnek, amely viharos tapssal jutalmazta úgy a vezénylőt, mint a táncolókat.

Ezután a „Halálos kinok között” c. 1 felv. bohózat került színre. Előadták: Gaál Mihály, Sebestyén Zoltán, Medgyessy Ernő, Solymosi Gyula, Kovátsik Béla és Dörner Flóra. Mondanunk sem kell, hogy mindenik szereplő ügyesen oldotta meg feladatát s a közönség szünni nem akaró tapssal jutalmazta őket.

Végül P. Máthé Özséb vezénylése alatt fiugyermek-torna volt. Nagy hatást váltott ki ez a szám is.

Éjféltkor tréfás mozgó árnyképekben gyönyörködött a közönség, amely Billich Nándor ügyességéről tett bizonyosságot.

A szünetek alatt zene, továbbá Dörner Flóra zenekísérettel előadott népdalai, világposta, konfetti, serpentin-dobálás, torta-árverés és egy női aranyóra kisorsolása szórakoztatta a közönséget. Az órát Stoian János asztalosmester nyerte meg.

A fiatalság az iskola nagytermében pedig vigan ropta a táncot.

Itt említjük meg, hogy diszes sátrak voltak felállítva, amelyekben sok-sok jófélét lehetett olcsón vásárolni. A téstzak sátorában dr. Dózsa Józsefné, Eisler Albertné, Nemetz Olga és Bahanczkyné, a cukorkasátorban Brunn Edéné, Székely Róza, Bugán Jánosné, a liköröknel Gyöny Istvánné, Ferenczy Vilmosné és özv. Hétás Józsefné, az italoknál Lorényi Józsefné, Lerch Valéria, Balouschek Ida, a fagyaltálnál Nerhaft Irmuska, Fábry Gizella, a hideg ételeknél ifj. Makkay Józsefné, Antos Irma fejtettek ki elismerésre méltó munkát. Ugy szintén dicséretet érdemelnek a pénztár kezelésért Tamasovits Paula, Antos Irma, özv. Bercsényi Sándorné, Kuszko Erzsike, továbbá a terem rendezéséért Richter Malvin, a terem és műsor körüli rendezésért Billich Nándor és Ájben Géza.

A közönség zsufolásig megtöltötte az iskola udvarát. Még a késői órákban is állandóan

ujabbnál-ujabb vendégek érkeztek, akik a zene, a kittinő ételek és italok mellett jól elszórakoztak. A nyári mulatság sikeréért elismerés illeti P. Lokody Gergely záradfőnököt, aki a felügyeletet gyakorolta, továbbá P. Máthé Özséb lelkész, aki nemcsak a dalárdát vezette, hanem a műsor összeállítását, betanítását is nagy buzgalommal végezte.

A közönség ezen szépsikerű mulatságról is a hajnali órákban oszlott szét, amikor a táncoló ifjuság is Ámorka nyilaitól bár sűrűn sebzett szivvel, de kedves emlékekkel hazatért. A jó zenét Csűrös István piskii hires „vegyes” (egy cigány, egy ur, egy cigány, egy ur, egészen 7-ig) zenekarának egyik része szolgáltatotta.

San-Toy.

Élet-asszony.

Ezer-arcu asszony az élet,
Ki üdén csengőn kikacagja,
Ki őt; az életet siratja
És játszik, játszik, játszik véled.

Szép testét fátyolba takarja.
Közel lehet és mégse látod.
S örök szifksz lesz, örök talányod
Mert magát nem mindnek mutatja.

Arcát szemét sose kutassad
Szemérmét durván meg ne sértsed,
Fátylát kezaddal le ne tépjed,
Mert magát önként megmutatja.

Gyönyört-vágyó gyönyörű asszony
Ki csókot ad és csókra vágyik,
S mint vámpir csókol a halálig,
Mert célja az, hogy elhamvasszon.

Egészen magát meg nem adja
Magához huzhat, megcsókolhat,
De fátylát azért le nem vontad
... S már messziről csábit a hangja.

S akiket megunt odadobja,
Rabszolgájának, a halálnak
Hová bus szemmel annyian vágnak,
Bár az is szépségét sikongja.

Kiket kinevet — tőlük kapja
A szépségét, a csábot, vonzást
A hatalmat, a mély gordonkát
Mert mindnyájunknak rabja, rabja.

falába furodott ágyugolyó hirdeti már csupán régi dicsőségednek korán sirba szállott reményeit és szárnyaszeggetten, üres szemmel mered feléd Te csatátér? a hideg trachit oszlop... nincsen kegyelet, nincsen szentség... forradalom rázta meg újból e helynek testét és megszületett újból a „Szabadság, Egyenlőség Testvériség”!... hallod-e Te Bem Apó, Te Petőfi?!. kikirol amottan suttogva beszélnek a fejüket komolyan imbolygató Ópiskii évszázados jegenyefák... kékesen surran el előttünk Paad község utcasora, szemünk végig szalad a rakoncátlan répási paták medrén és azzal álmodozásainkból hirtelenül évezredekre zuhanunk vissza... ottan látjuk a rég-rég eltűnt időknék megelevenedett képét: a szabad tűzhelyet körülülő félmeztelen ember (?) csoportot, a paadi cigányok ezek... azonban amott mélyebben a Maros mentén, mi az? Ottan látjuk a testét csak részben bőrbefedte, kőfejűjét hatalmas csapásra emelő ősebert. — Csupa izom, csupa in-ember ez és testéről mégis csurran az izzadság csepje, most hirtelenül lesujt a két kézre kapott fejsze éle és az a fekete tömeg, amely kősziklahegytömbként állott előtte, böggő hangot hallatva összerogy: a tordosi őstelep lakója legyőzte a hatalmas erejű bölénybikát.... Alig fogom át a kőkorszaki

embernek egyszerű örömmel teli és rettegésben eltöltött életét, alig szaladok át gondolatban e nevezetes őskori telepnek érdekesebbnél-érdekesebb leletein, ott látom sűrögni-forogni, tenni-venni, annak a csodálatos nőnek az alakját, kinek aszmatikus kis testében olyan nagy lélek- és akaraterő lakozott: dr. Torma Zsófiát, ezen őstelepnek feltáróját... nevét hány szászvárosi tartotta meg? pedig ott élt, ottan működött miközöttünk... minden elmulik, csak a Természet és benne a küzdelem, ami örökké tart.

Mélyen alááztatott talajon, komoly lassúsággal siklik most át vonatunk, a rendesen csekély vizű, most azonban tajtékzó habokat verő Beczpatak hidján. Még pár perc és előttem áll katonás köszöntéssel egy császárszakkállas férfi, kinek sapkáján arany betűvel ottan ragyog ez a szó „Korona”. Nyájas szóval (régis ismerősök vagyunk) érdeklődik egészségem iránt, aztán megérdekli, hogy kocsit, vagy omnibuszt „méltoztatik” parancsolni? A nedves hidegre való tekintettel az utóbbira esik választásom. Mint egyedüli utas kényelmesen elhelyezkedtem a leeresztett ablaku és amint hallottuk „omnibusz”-nak anyakönyvelt Noé apánknak egyik négy kereken mozgó bárkájában és miután a „Koronás” elkiáltotta a „mehet”-jét, a kocsis nekieresztett gyeplővel, utnak indította jobb időket élt paripáit.

Alig is haladtunk azonban át az országot vashidján, mikor ismerősünk „állj”! kiáltására, bárkánk egy pár zörgő meki gurulással megállt. Kérdő pillantást vettem az ajtó füveg-rámájában kapaszkodó ismerősömrre, aki sietve adta meg válaszát: nem a cugtól félti drága életemet, hanem csak a megfulladás eshetőségének nem akarja az olyan sok reményre jogosító életemet kitenni, mert „tetszik tudni, ilyenkor, mikor borus idő van, akkor valamivel jobban lepi el a füst az országot, mint rendesen”.

„Füst”?... kérdém önmagamban, aztán eszembe jut a vizen tuli Binder-féle szénégető telep, átkozva magamban minden városi tanács bölcsességét, amely megengedélyezte ezt a füsttermelő vállalatot ezen a helyen, a város közvetlen közelében és — talán — ugyanazon tanácsülésben a füsttől, zajtól és drágaságtól megkímélendő a város polgárait, nem engedélyezte a vasuti pályatestnek a városhoz közelebb eső területén való kiépítését. Ezen emigyen való morfondirozásommal is azonban csakhamar elhallgattam, mert az egykori várostanács ellen szórt átkomnál is sötétebb, egész világokat elborító füstfelhő hőmpölygött most felénk, mely, miután csakhamar beveztünk, eltakart és már csak füst, füst fogott körül... azon-

Gyönyörű-vágyó gyönyörű asszony,
Ki csókot ad és csókra vágyik
S mint vámpír csókol a halálig,
Mert célja az, hogy elhamvasszon.

Ezer-arcu asszony az élet,
Ki tüdén csengőn kikacagja,
Ki őt; az életet siratja
És játszik, játszik, játszik véled.

Kovács Károly.

NAPI HIREK.

— **Meghalt Péter szerb király.** A világháború egyik nevezetes férfia, Péter szerb király meghalt. Temetése f. hó 22-én ment végbe a szerb nemzet óriási gyásza mellett. Utódja Sándor régens herceg lett.

— **Ferdinánd király születésnapja.** F. hó 24-én volt a király születésének évfordulója, melyet az egész országban a szokásos módon megünnepeltek. Szászvároson az összes templomokban istentisztelet volt, a melyeken a katonaság és az összes polgári hivatalok képviselve voltak. Este kivilágítás és zenéstakarodó volt.

— **Uj segélybélyegek.** A „Brassói Lapok” írja: Bukaresti tudósítónk jelenti: A kormány intézkedése folytán két új társadalmi segélybély-típust hoznak forgalomba. Az egyik az 50 banis vörös, a másik, az egy leues ibolyaszínű. E bélyegek az egyenértékű segélybélyeknek (timbru de ajutor) megfelelően használandók. A régi segélybélyegek addig használatban maradnak, míg a készlet tart.

— **Uj plébános Hátszegen.** Gróf Majláth erdélyi róm. kath. püspök dr. Kászonyi Alajos karcfalvi plébánost Hátszegre helyezte át. Az új plébánosban nemcsak a róm. kath. egyház, hanem a hátszegi magyarság és társadalom is egy értékes tagot nyert.

— **Dr. Kolosy Márton státusgyűlési képviselő.** Folyó hó 16-án Piskin a róm. kath. plebániák küldöttei gyűlést tartottak, hogy státusgyűlési képviselőt válasszanak. A gyűlésen, amint értesülünk, a dévai hitközség egyik legértékesebb tagját, dr. Kolosy Mártont választották meg egyhangulag a hunyadmegyei espereskerület státusgyűlési képviselőjévé.

ban mi ez? ... Kicsiny szemem gyorsan pislogva felragyog, hiszen teljesen váratlanul, olyan látványban van most részem, aminőben eddig soha. Ilyet megsem álmodhattam; mert a sötét éjszakában, kigyózza fölcsapkodó tűzcsóvak és az azok lágy hizelgással körülnyaldosó lángnyelvektől bevilágította, égnek szálló füstoszlopoktól sisteregve alászálló parazsaknak minden tűzijátéka eltörpül az előttem most föllebbent gyönyörű kép előtt: sűrű füstfelhőbe burkoltan nézem az előttem, számos szénkemencéből, sötétén fölzálló füstoszlopok koválygását, melyeket éppen most világít át a romoszi dombokon, csehhegyen, felülemelkedő napnak ragyogó sugara.

A páratelt reggeli levegőben ide-oda libbenéssel fölzálló különböző vastagságu rétegeket alkotó sok milliárdnyi koromszem, át-meg átvillogtatva a felkelő napnak tüzes sugarai által, az égnek minden színében pompázva ragyogott. A szénatomoknak aranylávában fürdő színjátéka volt ez, aminőt még a legmegihlettebb művész sem alkothat meg képzeletében! ... minden nyomorúságát e világnak felejtve, lelkem hőn sovárogova száll... száll a meseszerű képek álombirodalma felé, ahonnan váratlanul ökörbögés riaszt fel. És itten, amint azt már jeleztem, jelen tárcám hirtelenül végződik.

— **A gyulafehérvári koronázás.** Coanda tábornok, a koronázási bizottság elnöke kijelentette, hogy a koronázás elhalasztásáról szó sincs és az ünnepélyes aktus szeptember 21-én megtörténik. Kettőzött erővel dolgoznak Gyulafehérváron, hogy a koronázás minél impozánsabb legyen.

— **Beiratások s évmelegnyitó a ref. Kún-kollegiumban.** A ref. Kún-kollegium főgimnáziumában, felső kereskedelmi iskolájában és elemi iskolájában augusztus 31-én d. e. 8 órán kezdve lesznek a javítóvizsgálatok. Szeptember 1—3 napjain lesznek a beiratások és pedig d. e. 9—12 és d. u. 3—6, melyekre máris igen szép számmal vannak előjegyzések. Szeptember 4-én vasárnap d. e. 11 órakor lesz a kollegium dísztermében az évmelegnyitó ünnepély, melynek programja a következő: 1. Gyülekezeti ének („Jövel szent lélek isten”) 2. Ima, tartja Székely János koll. vallásnár. 3. Bach, Savotte, előadja Alföldy Béla koll. zenetanár vezetésével az ifj. zenekar. 4. Megnyitó beszéd, tartja dr. Görög Ferenc koll. igazgató. 5. Gyülekezeti ének („Te benned bízunk”). Szeptember 5-én d. e. 8 órán kezdve tanítás.

ERZSÉBET MOZI.

Vasárnap, augusztus 28-án

HUGÓ az ÓRIÁS

5 felv. filmdráma az amerikai őserdők Cowboy trapper és indiánusai életéből.
Főszereplő: MONROE SALISBURI.

Ezenkívül:

MUSZÁJ BETEG

Vigjáték 2 felv. Atlantic-film N.-Várad.

— **Halálozások.** Schuller Albertné szül. Andrae Mina életének 66-ik, özvegységének 26-ik évében f. hó 18-án Déván váratlanul elhunyt. Temetése f. hó 20-án délután 5 órakor volt. — Serafim Berariu, a dévai megyei közkorház gondnoka, volt vulcesdi gör. kel. lelkész, életének 37-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 14-én Vulcesden meghalt.

— **A szászvárosi róm. kath. polgári iskola igazgatósága az 1921—22. tanévre tájékoztatás és mihez tartás céljából az érdekeltekkel újlag közli, hogy megfelelő előképzettség mellett felvesz vallási és nemzeti tekintet nélkül fiukat és leányokat egyaránt. A beiratások szeptember hó 1-én kezdődnek, szept. 6-án d. e. 10 órakor az évnyitás s ezzel az előadások megkezdése. — Tandíj mint a megelőző évben 400 leu, de tandíjkezdésményben az arra jogosultak szintén felekezeti és nemzeti tekintet nélkül részesülnek ez évben is, a 30 leu nyugdíjilletéket azonban mindenki köteles befizetni. Kedvezmény iránti kérés a beiratás alkalmával nyújtandó be. A francia, román és német nyelv mint rendes tantárgy szerepel, francia alól azonban indokolt esetben felmentvényt adhat a vezetőség. A polgári iskolában ez évtől kezdődőleg a háziipari kézimunkák, mint azt már az elemi iskolában a slóid keretében megkezdették, tovább fejlesztve folytatódnak. A lányok a női kézimunkákat, szabadkézi rajzot, tüfestést stb. tanulnak, míg a fiúk az ábrázoló mértan keretébe vágó és ipari pályára előkészítő háziipari tárgyak készítését tanulják. A gazdaságtan gyakorlatilag lesz bevezetve, különös tekintettel a gyümölcs- és**

konyhakertészetre s azok feldolgozása és értékesítésére, mire igen alkalmas az iskola és a mellette levő zárdakert terméke. A IV. polgári végzett növendékek felléphetnek a felsőbb kereskedelmibe, a gimnázium vagy reál-gimnázium V. osztályába, de mehetnek más ipari pályákra is. Tankönyvek az olvasókönyv, történelem s földrajz kivételével a régié maradnak, míg az előbbieket stb. beszerzéséről az igazgatóság gondoskodik. — Azon megelőző közlemények, hogy a polgári iskolák megszűnnének, nem felelnek meg a valóságnak.

— **Közgyűlés.** Lapunk kiadója, a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.” f. hó 21-én tartotta XIX. évi rendes közgyűlését dr. Szöllösy János elnökle mellett. A közgyűlés az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések tárgyalása után határozott a 16255 leu tiszta nyereség mikénti felosztása felett. Osztalékul részvényenként 5 leu állapított meg. A megüritült igazgatósági állásra dr. Kristóf György Kún-kollegiumi tanárt, a „Szászvárosi Takarékpénztár R.-t. elnökét választották meg. Végül az alapszabályok módosítására vonatkozó igazgatósági javaslat elfogadásával a közgyűlés bezárult.

— **A róm. kath. elemi iskolában a beiratások az 1921—22. évre szeptember hó 1-én kezdődnek, 6-án d. e. 10 órakor évmelegnyitás és a tanítások megkezdése. Tandíj nincs s felveszünk bárkit felekezeti és nemzeti tekintet nélkül; de 5 leu beiratási díjat mindenki köteles befizetni, iskola fenntartási előirányzatra esetleg havi 10 leu lesz kiróva, mely alól indokolt kérésre engedélyt ad az iskolaszék. A rendes tantárgyak mellett különös gond fordítatik a kézügyesség fejlesztésére. Ugy a fiúk, mint a lányok kézimunkát is tanulnak.**

— **Bevont trafik, só és italmérési engedélyek.** Algyógyon a pénzügyigazgatóság a következőktől vonta be az engedélyeket: Salamon Éliás, Mahler Dávid, Mahler Lipót, özv. Rafáel Sámuelné, Szenté Árpád, Hanga fogyasztási szövetkezet. A lakosság jelenleg csak egy helyen juthat eme jövedéki áruhoz, ami — tekintve a község nagy kiterjedését — sok kényelmetlenséget okoz. Hogy ezen engedélyeket kik fogják megkapni, még titok.

— **Megjelent az erdélyi földreformtervény magyar nyelven az Erdélyi Gazdasági Egylet kiadásában.** Az eredetinek csaknem szó szerinti, jogi és gazdasági szempontból felülvizsgált, hiteles fordítása. A füzet alakban kiadott törvény szövege biztos kalauz a gazdaközönség kezében a földreform terén. Kapható a kapcsolt területek csaknem minden könyvkereskedésében és az Erdélyi Gazdasági Egylet (Kolozsvár Attila-u. 10.) titkári hivatalnál 10 leuért.

— **Sok a patkány.** Városunk számos háztulajdonosa panasolja, hogy telkén, dacára annak, hogy szorgalmasan irtja őket, sok a patkány. Ugy látszik az utóbbi években jó idő járt rájuk s úgy elszaporodtak, hogy már sok helyen óriási károkat is okoznak. Különösen a pincékben, éléskamarákban visznek végbe nagy pusztításokat, miert is üdvös volna, ha a hatóság ellenük 4—5 napos irtó hadjáratot rendelne el. Kötelezze az összes háztulajdonosokat a hatóság arra, hogy egy és ugyanazon időben minden telken több napon át patkánymérget tegyenek ki, mert — amint már megtörtént — mitsem ér az, hogyha egy-két udvarban el is pusztítják őket, mivel pár nap múlva a szomszédos telkekről újra átlopodznak az életben levők. Egyik háztulajdonosnak a pincében lévő burgonya készletét a szó szoros értelmében teljesen elpusztították. A köz érdekében jó lesz patkányirtó napokat elrendelni.

— **Románia waggonrendelése Budapest.** A román kormány 10.000 vasuti kocsi elkészítésére adott megbízást a Schlick gép- és waggonyár R.-t.-nak, mely e célból a köz- zelbe alaptőkét felemeli.

— **Akvarel-olajfestést, faégetést, bár- sonyvasalást, bőrmintázást tanít:** Gönzcy Málka, Szászváros Főter 10. 40 1-5

— **Terményraktár Szászvároson.** A piaci árák kialakulására nagy befolyással lesz az a terményraktár, amelyet Rápolthy Béla Szász- városon a piacon lelé Schul-féle házban ha- tósági engedély alapján létesített. Itt minden- féle gabonaneműt nagyban, mint kicsiny- ben kapható. Jövő számunkban bővebben.

— **Közgyűlés.** A „Dévai Iparbank R.-t.“ f. hó 30-án d. e. fél 12 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Tárgysorozat: 1. Megalakulás. 2. Jegyzőkönyv- vezető és két hitelesítő megválasztása. 3. Rész- vénytörvény felemelése. 4. Alapszabályok módos- ítása. 5. Három igazgatósági és két felü- gyelző-bizottsági tag választása.

— **A zöldségszállítványok megkön- nyítése.** A „Közgazdaság“ írja: Hirt adunk már azokról az intézkedésekről, melyet a köz- lekedésiügyi miniszterium és CFR. vezérigaz- gatóság a zöldség, friss gyümölcs, stb. gyors szállítása érdekében léptetett életbe. A közle- kedésiügyi miniszterium most körrendeletileg közölte az összes prefektárral a vonatkozó könnyítéseket, melyek külön zöldségkocsik beállításában, 50 százalékos kedvezményben, stb. állanak. Egyidejűleg 5—50 kg. tartalmu kosarakban, de teljes díj fizetés mellett meg- engedték a friss főzelékfélék és gyümölcs szál- lítását a személyvonatokon is.

— **A „Napkelet“ legfrissebb** (aug. 15-iki száma) különösképpen erdélyi szám. Huszon- három közleménye közül, tizennégyet erdélyi- iek irtak, ezzel is kihangsúlyozva azt a tö- rekvést, hogy bármennyire is célja az izmos folyóiratnak, hogy az elkapcsolt magyar szel- lemi élet egészének szolgálatában álljon, első- sorban az erdélyi irodalmat kell kitermelnie. Az új „Napkelet“-szám vezető cikkét Gelei József, Apáthy István tudós munkatársa írta és a cikkben az egyéniség szociális szerepét állapítja meg, felhasználva az élettan tanusa- gait is. Novellákat Pap József, Ligeti Ernő, Kádár Imre és többen irtak. Versekkel Bartalis János, Szentimrei Jenő, Endre Károly, Honthy Tibor debutáltak. A szász irodalomról Hajek Egon értekezik. Nagy érdeklődésre számíthat az erdélyi népművészet problémája, melyről dr. Supka Géza és Kós Károly vitáznak. Szá- mos cikk, jegyzet, műfordítás tartja a szá- mot, mely közli a regény pályázat eredményeit és Diénes László közkedvelt nyugati szem- lését. Az érdekes számra felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Betegsége elől a halálba.** Simó Mik- lós szászvárosi CFR. váltókezelő 80 éves édes- apja f. hó 21-én a 16 óra 18 perckor átha- ladó 676. sz. szénvonalat mozdonya elé vetette magát. A mozdony kereke a fejét lemetszette. Az öngyilkosság oka gyógyíthatatlan beteg- sége volt. Az életunt fejrakban szenvedett s utóbbi időkben sokszor emlegette a megváltó halált. Tettét oly hirtelen hajtotta végre, hogy sem a mozdonyvezető, sem pedig az állomás személyzete nem tudta megakadályozni. Te- metése nagy részvét mellett ment végbe.

— **A legújabb Pásztortűz.** A Pásztortűz legfrissebb száma meglepően gazdag tartal- lammal látott napvilágot. Kosutány Ignác a Habsburgokról irt érdekes tanulmányt. Ba- logh Endre, Kovács László és Pálos István eleven hangú novellákkal szerepelnek, Berde

Mária, Farnos Dezső, Finta Zoltán és Gyár- mathy Ferenc tollából verseket, Áprily Lajos- tól pedig Liliencron fordítást közöl a lap. Mannsberg Avréd, Biró Vencel és Walter Gyula cikkekkel, Pap Mózes pedig regény folytatással szerepel. A tartalmas megjegyzé- sek rovatában Uzoni Mária, Borbély Gyula, Reményik Sándor, Mannsberg Avréd, Balogh Árpád és Walter Gyula közleményei talál- hatók.

Biztosítók nationalizálása.

A kolozsvári sajtóban néhány téves közle- mény jelent meg a Budapesten székelő biz- tosító társaságokra vonatkozólag. Ezen közle- ményekkel szemben közöljük, hogy a kor- mány nevezett intézetek működését nem szün- tette be, hanem azok nationalizálását rendelte el és ennek keresztülvitelére 2 (két) hónapi újabb határidőt adott. Ezen idő alatt most már a társaságok eleget tehetnek az átalaku- lás formáinak. Az „Első Magyar Általá- nos Biztosító Társaság“ helyi ügynöksége: Forray György úgy mint eddig is a leg- előnyösebb feltételek mellett köt biztosításo- kat minden ágazatban.

Eladó a Berényi-utca 17. szám alatti ház. Közelebbit a kiadóhivatalban. 32 2-2

Egy tanuló azonnal felvétetik. Cim: Molnár Ferenc mészáros és hentes- mester Szászváros, Vásár-u. 37 1-2

Eladó egy 3-as számú borsajtó és egy szőlőmorzsoló (budapesti gyártmány) Schuster Edmundnál, Sörház-u. 16. 36 1-2

Árajánlati hirdetés.

A szászvárosi ref. Kún-kollegium kon- viktusa árajánlatot hirdet az 1921—22. isk. év folyamán szállítandó alábbi élel- miszerekre:

14.000 klg. kenyér, 5000 klg. hus, (marha, borjú, sertés, birka) 1200 klg. zsir.

Az írásbeli zártajánlatok 1921. aug. 30-án déli 12 óráig a konviktus helyi- ségében alulírt címére küldendők.

Az évi moslák 1921. aug. 31-én d. e. 11 órakor a konviktus helyiségében nyílt árverésen fog eladatni.

Nagy Ödön,
konv. háznagy.

35

VLÁD-féle
GYÓGYSZERTÁRBA
(Szászváros, Vásár-utca)
nagymennyiségű gyógyszer
érkezett Bécsből.

Olcsó napi árban kaphatók:

Pipere-cikkek nagyban és kicsinyben, Kalodon, Kölni vizek, Orodí Johan Mária Farina orosz és 4711-es szappanok. Angol és eredeti Külhauser-féle szappanok.

Postán utánvét mellett
bármily mennyiségben szállít

Deutsch Dezső
gyógyszerész. 3-6

29

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák,
ó- és új fajborok.
Naponként friss csapolású
jégbe hűtött sör!
Minden este **cigányzene!**
Minden vonathoz omnibusz

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

FIGYELEM!

Tisztelettel értesítjük a t. vevőközönséget, hogy sikerült a legjobb és legfinomabb cipőkrémek egyedárúsítását megszere- ni: reznünk és pedig :-:

Loup Noir, Russet Cream, Tabarin

továbbá raktárra érkezett box, sevro, talp, talphul- ladék (talpbéllés) és min- dennemű bőraru, vala- mint cipésszarkák, pál- ma gummisarkok stb. stb.

Vas és Stern

bőrkereskedők, Szászváros, Főter. 41 1-3

KOHL JÓZSEF

kocsigyártó, malom- és hidépítő-mester
Szászváros, Romoszi-ut 8.

Elvállal:

Mindenféle malom-munkála- tokat, új malmok építését, gőz- és villanyerőre való bé- rendezését, javításokat, új ko- csik, szekerek gyártását, javi- tását, tervek és költségvetések készítését.

27 3-4

Levélbeli megkeresésekre a z o n n a l válaszol.

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

elvállalja bármi- nemű nyomtatvá- nyok, részvények, művek, folyóira- tok, stb. legmo- dernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

bővelkedik a leg- nagyobb választékban irodai, is- kolai kellékekben, folyóiratok, vala- mint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányo- sabb árak mellett